

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY RODIČŮ K OČKOVÁNÍ

Zvýšený zájem rodičů o zdraví svých potomků v kombinaci s množstvím veřejně dostupných protichůdných a kontroverzních názorů na očkování přináší do ordinací většiny lékařů vášnivou komunikaci o tomto tématu. Některé dotazy se vyskytují poměrně často. Při jejich zodpovídání můžete použít i některý z níže uvedených argumentů a informací od doc. MUDr. Rastislava Maďara, Ph.D., MBA, FRCPS, odborného garanta center Očkování a cestovní medicíny Avenier.

Způsobuje očkování autismus?

I přes mnoho let výzkumů různých odborných a nekomerčních institucí **vztah očkování a autismu nikdy nebyl prokázán**. V roce 2014 byla zveřejněna **nová meta-analýza zahrnující 1,3 miliónu dětí, která definitivně vyvrátila možný vztah mezi očkováním a autismem nebo poruchami autistického spektra** (Taylor LE, Swerdfeger AL, Eslick GD. Vaccines are not associated with autism – an evidence-based meta-analysis of case-control and cohort studies. *Vaccine*, Jun 2014; 32(29):3623-9). Za nárůst případů autismu v posledních dekáдах může zejména změna diagnostických kritérií a větší pozornost věnovaná této diagnóze. Potvrzením této skutečnosti je i fakt, že nárůst autismu byl zaznamenán i v neočkovaných komunitách, např. z náboženských důvodů. Vzácné není ani to, že dítěti s poruchou chování se přiřadí diagnóza autismu, která se následně ukáže jako falešná. **Autismus rozhodně není jedinou diagnózou, u které vedl pokrok v medicíně a zlepšení diagnostiky ke zdánlivému nárůstu počtu případů.**

Škodí rtuť ve vakcínách?

Skupiny odpíračů očkování vytvořily před lety, bez důkazů, značný tlak na odbornou veřejnost s cílem dosáhnout stažení thiomersalu z očkovacích látek. I když **bylo známo, že etylrtuť obsažená ve vakcínách se rychle z organismu vylučuje, a nelze proto mluvit o jejím škodlivém účinku**, bylo toto téma vzbuzující strach laiků a zájem médií přesně to, oč pomlouvačům šlo. Ani dalších více než 15 let studií škodlivý efekt thiomersalu neprokázalo. **V dnešní době se však tato sloučenina rtuti nevyskytuje v žádné vakcíně běžně používané v naší zemi.** Můžeme se s nimi setkat v některých jiných zemích, v případě obdržení takové vakcíny však není důvod k obavám o své zdraví či zdraví svého dítěte.

Ohrožuje naše zdraví hliník ve vakcínách?

Hliníkové soli mají ve vakcínách důležitý význam, **umožňují snížit sílu vakcíny, a tím použít méně antigenu se stejným efektem** na aktivaci imunitního systému. Používají se desítky let a **neexistuje vědecký důkaz, že by mohly mít popisované negativní účinky na zdraví člověka v koncentraci obsažené ve vakcínách**. Populace dnešních rodičů a prarodičů byla vystavena příjmu hliníku z různých zdrojů mnohem více než dnešní děti (včetně hliníkového nádobí v jídelnách) a alergiemi přitom trpí mnohem méně než děti dnes. Analýza amerického FDA (v USA analogie Státního ústavu pro kontrolu léčiv v ČR) ukázala, že množství hliníku ve vakcínách v žádném z případů nepřekračuje stanovené limity, a to ani pro kojence s nízkou porodní hmotností.

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY RODIČŮ K OČKOVÁNÍ

Není hexavakcína zbytečně velkou zátěží pro organismus dítěte?

Moderním trendem vakcinologie je vystavit dítě co největší ochraně s co nejmenším počtem vpichů. **Počet nemocí, proti kterým vakcína chrání, neodráží antigenní zátěž daného očkování.** Moderní medicína používá purifikované (čištěné), acelulární (bez buněčné), konjugované (se speciální vazbou molekul) vakcíny, tj. očkovačké látky, kterými mnoho rodičů dnešních dětí nemohlo být očkované. **Dnešní hexavakcína je tak menší antigenní zátěží, než v minulosti byla jedna vakcína proti jediné nemoci. Bezdůvodné rozkládání hexavakcíny je jen zbytečným trápením dítěte větším počtem vpichů a očkovačích dnů.** V porovnání s počtem antigenů, které získáme z okolního prostředí – řádově v milionech, je jejich obsah ve vakcínách naprosto zanedbatelný – řádově v desítkách.

Je nutné očkovat proti žloutence typu B novorozence, kteří si nepíchají drogy a nemají nechráněný pohlavní styk?

Virová hepatitida B patří k nemocničním nákazám. Nemálo komplikovaných a optických instrumentů, endoskopů a laparoskopů není možné sterilizovat a provádí se jen vyšší stupeň dezinfekce, která nemusí být 100% spolehlivá. **Dítě se může nakazit případně i v rodině, kde je chronický nosič viru hepatitidy B (často bez zjevných příznaků nemoci), nebo o jehlu na pískovišti.** Pokud se malé dítě nakazí, **průběh virové hepatitidy B v tak nízkém věku má často vážný až fatální průběh.** Proč tedy nevyužít možnost dlouhodobé až doživotní ochrany před touto nebezpečnou nemocí v rámci společné kombinované vakcíny bez nutnosti dalších zbytečných vpichů navíc?

Je nutné stále očkovat i proti nemocem, které už jsou téměř vymýcené nebo se u nás dlouho nevyšly?

V dnešním globalizovaném světě **nemoci velmi rychle a lehce překračují hranice států a kontinentů.** **Pokud se podaří dosáhnout například vymýcení (eradikace) přenosné dětské obrny, bude možné očkování celosvětově zastavit.** Podobně tomu bylo u očkování proti již vymýceným pravým neštovicím. Pokud by odpůrci očkování neodmítali bezdůvodně očkování proti spalničkám, byla by tato nemoc dalším kandidátem na eradikaci s možností zastavit vakcinaci. Pokles pročkovanosti však místo toho vedl k epidemiím na evropském kontinentu i v ČR (Ústí nad Labem rok 2014, MS kraj rok 2017). **Dosažení a udržení vysoké pročkovanosti může u některých nemocí vést k tomu, že se jich lidstvo definitivně zbaví.** Je to tedy i závazek vůči dalším generacím.

Nezatěžuje očkování příliš organismus dítěte?

Očkování působí přes fyziologické imunitní procesy a to kontrolovanou formou. Tyto imunitní pochody máme evolučně k tomu, aby si s takovými malými podněty dokázaly bez problémů poradit. **U neživých vakcín dochází k hlavní imunitní odpovědi v místní mízní uzlině, nezatěžují se žádné jiné orgány ani systémy.** Každá vakcína je prověřena několika fázemi klinických studií trvajících mnoho let a následně postregistračním sledováním a hlášením, které trvá neomezenou dobu, dokud se daný produkt používá. **Stovky miliónů aplikovaných dávek na celém světě ukazují, že vakcíny jsou nejen účinné, ale ani není nutné se jich bát.**

Kde mohu získat objektivní informace o vakcínách a očkování?

Odborně správné, bez zavádění a postranních úmyslů jsou například informace dostupné na stránkách neziskové Koalice pro podporu očkování www.koalice.estranky.cz nebo na www.babyonline.cz, www.ockovacentrum.cz.